

Jméno a Jmeniny - 1.

Středa, 01 srpen 2018

Dívno, dívno tomu, co se na stránkách Kudlanky popisoval vznik a význam jmen v našem kalendáři. Celý jeden dlouhý rok se tomu věnovala Alenka, zvaná Puntka, která si ale pro podpis pod tímto článkem vybrala jméno, které snad ani neexistuje. Vážak ho máte dole pod článkem :-)). Jo, psala je pátý jedenácti roky... A tak si myslím, že by bylo fajn si nejen o jménech a jmeninách našich i našich blízkých zase něco pátý, ale pátýipomenout si i její - "Jmrc". Kolik jejích slov - věšlo do "kudlaných dějin". Taková hadice od vysavače, například...

Oskar (1. 8.) je

jméno staroanglického pánova. Os znamená bůh, gar je kop - aili něco jako božský kop. Toto jméno se také oblíbilo hlavně v severních a anglosaských zemích. Nosilo ho i mnoho panovníků - například. Až v dánské a norské královi Oskar II., který pocházel ze slavného rodu Bernadottů. Patřil k nejvyšším panovníkům své doby a zabýval se historií a literaturou. U nás žije v současné době Oskar - skoro tisíc. Z těch slavných bychom mohli jmenovat Oscara Wildea - anglického spisovatele, Oskara Schindlera - rakouského obchodníka, který za druhé světové války zachránil život tisíce lidí, Oskara Lafontainea - německého politika a samozřejmě - toho, co vypadá jako strážník - pátýeci onu slavnou zlatou sošku - kterou rok co rok uděluje nejlepšímu filmovému herci, režisér atd. "Strážník" Oskara zaskaly již také na je filmy - Obchod na korze, Ost sledovaně vlaky a Kolja.

Gustav

(2. 8.) má severské pánova; je to slavné jméno mnoha dánských královi. Pánovník znalo Gotstaver - a znamenalo opora (sloup) Gát. Kdo jinak se tak mohl jmenovat - než královi. Zcela nejslavnější byl Gustav I. Vasa (Gustav Eriksson Vasa - žil v r. 1496-1560). A vědové jsou na něj i na jeho rod patřící hrdi a maj - pro. Byl velice moudrý a neobyčejně vzdělaný; s jeho nástupem na trůn pronikla do země reformace. Zasloužil se o věstevbu města, stavby silnic, rozvoj země, zemědělství a školství. Jeho vnuk Gustav Adolf II. nastoupil na trůn v r. 1611, byl obratným politikem i vojevůdce a díky vyjednávání a vítězství se mu podařilo znárodně rozvíjet dánské země a vliv. Jeho vítězství tažená - Evropou zastavil až Albrecht z Valdštejna. Jméno Gustav pak pátých zelo na další dánské dynastie.

Slavných nositelů tohoto jména by se našlo dost - krom dánských královi bychom mohli zmínit Gustava Flauberta, francouzského spisovatele, Gustava Hamela - propagátora aviatiky, Gustava Klimta - slavného rakouského maláře, sportovec Gustav Adolf Schurr, německý cyklista, který několikrát zvítězil v závodu Praha-Berlín-Waršava, Gustav Bubník, slavný hokejista, Gustav Mahler, hudební skladatel - a nakonec máme kromě jmenovat pánovníka bratislavského kavárenského povaleče, následně politického vůdce a nakonec - jak už je v této zemi zvykem - presidenta republiky "koho?"

No p^{TM}eci Gustava Hus^Áika. Krom toho, ^Á¾e u^¾ neum^Ál po^{TM}Á;dn^Á slovensky a je^Áit^Á ne ^Áesky, tak^¾e hovo^{TM}il skute^Án^Á neskute^Án^Á½m jazykem, kolovalo o n^Ám mo^¾n^Á v^Á-c anekdot, ne^¾ o Franti^Áku Josefu I. - a to je co ^ÁTM^Á-ct.

Milu^Áje (3. 8.) Jazykozpytci

se p^{TM}ou, zda jde o dom^Áickou formu jm^Ána Miloslava (^Áili ^Á¾ena, d^Á-vka - slavn^Áí svou milost^Á-, roztomilost^Á-, l^Ájskou), nebo jm^Áno vytvo^{TM}en^Á ze z^Ákladu mil- tedy mil^Áí, milovan^Áí. Jin^Á- se domn^Á-vaj^Á-, ^Á¾e jde od ^Áesk^Á½ p^{TM}eklad latinsk^Áho jm^Ána Amata, ^Ái francouzsk^Áho Aim^Áe. A^Á u^¾ je to jak chce, Milu^Áíky a Milunky a M^Á-ly byly d^Á-vky a ^Áeny mil^Á na^Áí-m srdc^Á-m a je tomu tak i nad^Áíle. Milu^Áí^Á- je u n^Áis asi ^Áty^{TM}í a p^Ál tis^Á-ce; mezi nimi m^Á-^Áeme jmenovat here^Áku Milu^Áí ^Áplechtovou a zp^Á-va^Áku Milu^Áí Voborn^Á-kovou. Je to moc hezk^Á ^Áesk^Á jm^Áno, t^{TM}eba zas p^{TM}ijde do m^Ády a Milu^Áíek n^Áím p^{TM}ibude.

Dominik (4. 8.) m^Áí

jm^Áno odvozeno od latinsk^Áho slova Dominus - tedy "P^Áín". Je tedy p^Áín^Á-v, pat^{TM}Á- p^Áínovi. Vlna jeho popularity se vzedmula v ^Áedes^Áit^Á½ch a sedmdes^Áit^Á½ch letech, kdy ^ÁTM^Ádov^Áí sestra Luc-Gabrielle (vl. jm^Ánem Jeanie Deckers) z kl^Áí^Átera ve Fichermontu (Belgie), jinak zvan^Áí Soeur Sourice, tedy Sestra ^Ásm^Áv (v USA ji znali jako The Singing Nun) nahr^Áíla a nazp^Á-vala roztomilou p^Á-sní^Áku "Dominique-nique-nique" (u n^Áis ji nazp^Á-vala zp^Á-va^Áka Judita ^ÁE^{TM}ovsk^Áí jako ^ÁžDominiku-niku-niku, ty jsi s^Áím jak poustevn^Á-k, j^Áí h^{TM}Á-^Áinou du^Áíji m^Áím...) pam^Átn^Á-ci jst^Á nezapomn^Áli... Nicm^Án^Á nyn^Á- op^Át po l^Átech jeho obl^Á-benost za^Á-ala strm^Á stoupat, a to - sv^Á-te div se - d^Á-ky ^Áesk^Ámu hokejistovi Dominiku Ha^Ájkovi, jeho^¾ sl^Áíva je celosv^Á-tov^Áí. Dokonce pr^Á½ se po n^Ám pojmenov^Áívaj^Á- d^Áti i v rovn^Á-kov^Á Africe, kde se rozhodn^Á hokej moc nehraje. Jo, sv^Á-t je malej. Ten p^Á-vodn^Á- Dominik se narodil v roce 1170 ve ^Ápan^Álsku a stal se zakladatelem a patronem ^ÁTM^Áídu Dominik^Áín^Á. Tak^Á p^{TM}evzal z^Áí^Átitu nad cechem krej^Á-ch a lid^Á se k n^Ámu obracej^Á- i o pomoc p^{TM}í krupobit^Á-. I slavn^Á½ch Dominik^Á by se p^Áír na^Áilo. Krom jí^¾ zm^Á-n^Án^Áho Dominika Ha^Áíka uve^Áme slovensk^Áho spisovatele Dominika Tatarku, nebo Domenica Modugno ^Á italsk^Áho zp^Á-v^Áíka a hudebn^Á-ho skladatele (v^Áíchni zn^Áíme jeho "Ciao, ciao bambino..." nebo "Volare, oho". Jinak ^Ážned^Ále^Á se italsky ^ÁTM^Áekne domenica a ^Ápan^Álsky domingo - roztomil^Á, ^Á¾e?

Kristi^Áín (5. 8.) ^Áí

"Jen pro ten dne^Áín^Á- den, stoj^Á- za to ^Á¾^Á-t..." Ach ano, v^Áím se n^Áím zaleskne slza v oku p^{TM}í vzpom^Á-nce na neodolatel^Áho Old^{TM}ícha Nov^Áho a jeho nezapomenuteln^Á½ stejnojmenn^Á½ film. Kristi^Áínovo jm^Áno je ^ÁTM^Áeck^Áho p^Á-vodu a znamen^Áí k^{TM}es^Áan, neboli pok^{TM}t^Án^Á½. Je t^Á¾ spojeno s autorem latinsk^Áho svatov^Áclavsk^Á legendy z des^Áit^Áho stolet^Á-. Jeho p^Á-vodn^Á- jm^Áno zn^Álo Strachkvas a byl prv^Á-m P^{TM}emyslovcem, kter^Á½ se dal na dr^Áíhu duchovn^Á-. Stal se ^ÁTM^Áeholn^Á-kem a p^Á-sobil v ^Áezn^Á-, kde tak^Á sepsal sv^Á nejv^Át^Áí^Á- d^Á-lo - ^Á½ivot a umu^Á-en^Á- Svat^Áho V^Áíclava a jeho b^Áby Svat^Á Ludmily. Mimochodem on s^Áím se narodil v den smrti svat^Áho V^Áíclava - tedy 28. z^Áí^{TM}Á- a tento den je u n^Áis t^Á¾ st^Áitn^Á-m sv^Átkem. Tak^¾ se vlastn^Á ^ÁTM^Áeholn^Á-k Kristi^Áín - Strachkvas stal na^Áí-m prv^Á-m dolo^¾en^Á½m kronik^Áí^{TM}em. Toto jm^Áno je ve sv^Á-t^Á velmi obl^Á-beno. Jmenovalo se tak i n^Á kolik d^Áínsk^Á½ch kr^Áíí^Á - ale tak^Á HANS CHRISTIAN ANDERSEN, krom n^Á bychom jmenovali nap^{TM}. mal^Á-^Áme Christiana Schroedra, d^Áíle b^Áísn^Á-ka Christiana Morgensterna - a matematik^Á Christiana Dopplera ^Á zn^Áím^Áho rakousk^Áho matematika a fyzika.

Old^{TM}í^Áíka (6. 8.) nebo

tak^Á Ulrika. Ob^Á jm^Ána jsou ^Áensk^Á½mi prot^Áí^Áky mu^¾sk^Áho jm^Ána Old^{TM}ích, kter^Á

vzniklo ze staroněmeckého Uodalřich - tedy bohatý panovník. Patronkou tohoto jména se stala velice zbožná Oldřicha Nischová, která se narodila 18. září 1882 v německém Mittelbiberachu. Ve svých dvaadvaceti letech vstoupila do řádu Milosrdných sester Svatého křesťanstva. Tvrdí příběhy a odřichová - ji posílá ze umělosti, takže v r. 1913 zemřela na tuberkulózu. V roce 1987 ji papež prohlásil za blahoslavenou. Oldřich u nás už moc není - jen asi ty a pár tisíc... ale rozhodně jim patříme věčně nejlepší - k světku, hodně a šťastně a laskavě.

Lada (7. 8.) má jméno velice starobylé. Ve starých slovanských jazycích znamenalo Lad - pořádek, tón dáváku, nebo pannu, ale také manželku. Dokonce se toto slovo vyskytovalo v chaldejštině a i křesťanů a opřít znamenalo paní-, manželka. Dalá - významy tohoto jména jsou podobné - v pohanském bájím světě - se tak jmenovala bohyně krásky, laskavě a manželství, Lada byla tón dáváku Perunova. Lada se tón dáváku jmenovala na je milovaná princezna se zlatou hvězdou na čele... hlavně - představitelka v jedné z našich nejoblíbenějších pohádek. Lad je u nás - bohužel - velmi málo. Snad toto hezké jméno zas jednou půjde do módy, jeden nikdy neví, ale byla by škoda, kdybychom o naší Lady přemýšleli. Mezi ty známé patří - česká cyklistka Lada Kozlíková.

Soběslav (8. 8.) má starobylé jméno slovanského

převodu, která bývala velmi oblíbená - znamená "v sobě slávu" - je to tedy člověk, nesoucí dárku v sebe, ve svou slávu. Jmenovali se tak např. dva naši významní panovníci - Soběslav I. a Soběslav II. Zvláště ten první se proslavil tím, že po vyhranění bitvy u Chlumce, kde porazil německou armádu vedenou řádkem Lotharem, se zachoval velice ušlechtilý. Lothara nepopravil, jak bylo zvykem, ale přijal od něj v láno řechy (o což mu vlastně přivedl) a Lothara velkomyslně propustil. Ten se pak - máje celou událost v paměti - řechy a řechy dásledně vyhábal. Soběslav už u nás tak moc není. Za všechny bych jmenovala českého herce s krásným hlasem Soběslava Sejka. Jinak Soběslav se tón dáváku jmenuje moc hezké mástečko v řechy. Takže Soběslavové, majte slávu již v sobě, májte v sobě i radost a zvláště pak přemýšlejte oslavě svého světku. Přidě